

Festa del Pi

Centelles

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Nucli urbà
Emplaçament A l'interior nucli urbà
Alçada: 525

Coordenades:

Latitud: 41.79804
Longitud: 2.21817
UTM Est (X): 435046
UTM Nord (Y): 4627649

Classificació

Número de fitxa 08067 - 161
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Manifestació festiva
Estil / època: Modern
Segle XVIII
Any 1751
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: DOGC núm. 922 (17 -11- 1987)
Accés Obert
Ús actual: Lúdic
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Centelles. Carrer Nou 15-17.
Autoria de la fitxa Jordi Petit Gil
Data de registre de la fitxa: dv., 06/03/2009 - 01:00

Descripció

El 26 de desembre a les nou del matí els galejadors van al bosc a marcar el pi que tallaran 4 dies després. Ha de ser un tronc recte amb una brancada rodona i espessa. El dia 27 es confeccionen els ramells de pomes i neules. La tarda del dia 29 es reparteix a l'Ajuntament la pólvora pels galejadors. A les set del matí del dia 30, després de la missa els primers trets desperten el poble. Després els galejadors en comitiva van al bosc, esmorzen i tallen el pi. Cap a la una el pi és baixat del carro i pujat per l'escala fins a l'interior de l'església i se'l porta al presbiteri, on és lligat per la part inferior del tronc i penjat cap per avall sobre l'altar major amb 5 poms de pomes i neules lligats a la brancada. El pi és hissat fins a l'alçada de Santa Coloma mentre els galejadors entonen l'himne de Centelles. "Patrona de Centelles,/ Coloma ocell del cel,/ Guieu ver el camí de les estrelles,/ Aquest poble fidel."

A la sortida de la missa del dia 6 de gener, a dos quarts d'una del migdia es despenja el pi i es reparteixen les branques i les pomes entre els galejadors.

Observacions:

Declarada Festa Tradicional d'Interès Nacional el 17 de novembre de 1987. Està documentada ja en 1751.

Història

Documentada des del 1751, i vinculada des de llavors a la festivitat de Santa Coloma, patrona de Centelles, hom ha vist en aquesta celebració antigues reminiscències de culte als arbres i de rituals pagans de fecundació relacionats amb el solstici d'hivern i amb la regeneració de la natura. És per això que es suposa que l'origen d'aquesta festa es remunta molt més enrera.

Els preparatius de la festa comencen el dia de Sant Esteve, quan un grup de galejadors (els quals el dia de la festa disparen salves d'escopeta contínuament) surten a escollir el Pi que protagonitzarà la celebració, el qual ha de ser de tronc recte i brancada rodona i espessa. Un cop s'ha triat, el Pi és marcat per tal de ser tallat al cap de quatre dies. El dia abans de la festa, el 29, als baixos de l'Ajuntament es reparteixen la pólvora i els pistons entre els galejadors.

El dia central de la celebració, és el 30. La festa comença a les set del matí amb l'assistència a missa, a la sortida de la qual ja es deixen sentir els primers trets de les escopetes. Després, els galejadors, en comitiva, van al bosc per, després d'un bon esmorzar, a tallar el Pi a cops de destal. Abans que aquest comenci a cedir, és lligat amb cordes per tal que no caigui de cop i es faci malbé. Un cop tallat és pujat a força de braços al damunt del carro que el transporta, sempre dret, fins a la porta de l'església. Mentrestant, les escopetades augmenten per moments. Quan arriba a l'església, el Pi és baixat del carro i pujat per l'escala fins a l'entrada del temple, on se'l fa ballar als acords de la tonada "Ara balla el Pi". Acabada la ballada, el Pi és entrat a l'interior de l'església i se'l porta fins al presbiteri, on és lligat per la part inferior de tronc i penjat cap per avall sobre l'altar major amb cinc de poms de pomes i neules lligats a la brancada. El Pi és hissat fins a l'alçada de Santa Coloma mentre els galejadors entonen l'Himne de Centelles. Finalment, el Pi es despenja el dia de Reis.

Bibliografia

- www.centelles.cat

